

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΛΩΦ129	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο και άνω
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ : ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και παρουσιάσεις video	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	elearn		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να περιγράψει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μαθητών/τριών που</p>

παρουσιάζουν ειδικές και διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές σε σχέση με τη γλωσσική ανάπτυξη. Επιπρόσθετα, γίνεται περιγραφή των χαρακτηριστικών των περιβαλλοντικών διαταραχών όπως π.χ. δυσκολιών που προέρχονται από την οικογένεια και γενικά την ομάδα στην οποία ανήκει ο μαθητής/τρια και πως αυτές οι κατά βάση συναισθηματικές δυσκολίες επιδρούν στη γλωσσική ανάπτυξη. Περιγράφονται και προτείνονται στρατηγικές αντιμετώπισης των παραπάνω δυσκολιών τόσο σε επίπεδο τάξης όσο και σε ατομικό επίπεδο.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Έχει κατανοήσει βασικές έννοιες και ορολογία του επιστημονικού πεδίου
- Έχει κατανοήσει τα βασικά χαρακτηριστικά των μαθητών/τριών με ειδικές και διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές σε σχέση με την ανάπτυξη και κατανόηση της γλώσσας.
- Έχει γνώση των εργαλείων και των τεχνικών διερεύνησης των αποκλίσεων σε σχέση με τη γλωσσική ανάπτυξη που προέρχονται από την παρουσία ειδικών και διάχυτων αναπτυξιακών και συναισθηματικών διαταραχών.
- Είναι σε θέση διακρίνει πως η παρουσία ειδικών και διάχυτων αναπτυξιακών και συναισθηματικών διαταραχών επιδρούν στην ανάπτυξη και κατανόηση της γλώσσας.
- Χρησιμοποιεί κατάλληλες μεθοδολογίες και τεχνικές για την αποτελεσματική παρέμβαση και διδασκαλία μαθητών/τριών με ειδικές και διάχυτες αναπτυξιακές και συναισθηματικές διαταραχές.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα,:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αυτόνομη Εργασία
- Ομαδική Εργασία
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

- Λήψη αποφάσεων
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. **Ειδικές αναπτυξιακές διαταραχές της ομιλίας και της γλώσσας** (διαταραχή στην έκφραση της γλώσσας, αντιληπτική διαταραχή της γλώσσας, ειδικές διαταραχές της άρθρωσης)
2. Παρουσίαση μελετών περίπτωσης μαθητών /μαθητριών που παρουσιάζουν ειδικές αναπτυξιακές διαταραχές της ομιλίας και της γλώσσας και τρόποι ανίχνευσης και παρέμβασης
- 3 **Ειδικές αναπτυξιακές διαταραχές των σχολικών ικανοτήτων** (ειδική διαταραχή της ανάγνωσης, ειδική διαταραχή του συλλαβισμού, διαταραχή της ορθογραφίας, μεικτή διαταραχή των σχολικών ικανοτήτων)
4. Παρουσίαση μελετών περίπτωσης μαθητών/ τριών με ειδικές αναπτυξιακές των σχολικών ικανοτήτων και τεχνικές αντιμετώπισης
5. **Διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές:** καθυστερήσεις και αποκλίσεις στην κοινωνική χρήση των γλωσσικών ικανοτήτων, ελλείμματα στις κοινωνικές συναλλαγές, ανεπαρκής συγχρονισμός και έλλειψη αμοιβαιότητας στη συναλλαγή μέσω διαλόγου, ανεπαρκής γλωσσική εκφραστική ευελιξία, έλλειψη δημιουργικής σκέψης, έλλειψη συναισθηματικής ανταπόκρισης στις λεκτικές και μη λεκτικές εκδηλώσεις των άλλων ανθρώπων, μειωμένες δυνατότητες χρήσης διακυμάνσεων η έμφασης στα εκφραστικά μέσα για την ενίσχυση της επικοινωνίας, έλλειψη συνοδών κινήσεων για να τονισθεί ή να αποσαφηνιστεί ο προφορικός λόγος, ελλείμματα στην κατανόηση του χιούμορ και του σαρκασμού, ελλείμματα στην κατανόηση μεταφορικών εννοιών ,ελλείμματα στις κοινωνικές νύξεις)
6. Παρουσίαση μελετών περίπτωσης για τη διάγνωση, διαφοροδιάγνωση και παρέμβαση σε μαθητές/τριες με διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές
7. **Διαταραχή της δραστηριότητας και της προσοχής/ διαταραχή της διαγωγής– εναντιωματική προκλητική συμπεριφορά/ διαταραχές κοινωνικής λειτουργικότητας:** ελλιπής κοινωνική χρήση της γλώσσας, δυσκολία στη σειρά της συνομιλίας, απόκλιση από το θέμα συζήτησης, υπερβολική ομιλία, δυσκολίες κατανόησης της γλώσσας, ελλείμματα στην εκφραστική γλώσσα, δυσκολία στην επεξεργασία πληροφοριών , ακατάλληλες κοινωνικές αντιδράσεις, προβλήματα επικοινωνιακού συγχρονισμού
8. Παρουσίαση μελετών περίπτωσης για την ανίχνευση και αντιμετώπιση των αναγκών των μαθητών/ μαθητριών με της δραστηριότητας και της προσοχής/ διαταραχή της διαγωγής– εναντιωματική προκλητική συμπεριφορά/ διαταραχές κοινωνικής λειτουργικότητα
9. **Ελαφριά και μέτρια Νοητική Ανεπάρκεια :** σημαντική καθυστέρηση στη χρήση και κατανόηση της γλώσσας, χρήση απλής γλώσσας, περιορισμένο, μη-συγκεκριμένο λεξιλόγιο, δυσκολία στην κατανόηση αφηρημένης γλώσσας, ανωριμότητα στην κοινωνική συνδιαλλαγή

10. Παρουσίαση μελετών περίπτωσης για τον εντοπισμό και κάλυψη των αναγκών των μαθητών/τριών με Ελαφριά και μέτρια Νοητική Αναπηρία
11. **Ενδογενείς και περιβαλλοντικές συναισθηματικές διαταραχές** (κατάθλιψη, αγχώδεις διαταραχές, κρίση πανικού, εμμονική συμπεριφορά, δυσκολίες από το περιβάλλον της οικογένειας, ενδοοικογενειακή βία, πένθος, σύγκρουση γονέων, ανεξέλεγκτη χρήση κοινωνικών δικτύων και τεχνητής νοημοσύνης) και η επίδραση στην επικοινωνία και την γλωσσική ανάπτυξη : πραγματολογικά και αντιληπτικά ελλείμματα, μειωμένη χρήση εκφραστικής γλώσσας, δυσκολία στην κατανόηση περίπλοκων κοινωνικών εννοιών, ελλείμματα στην επίλυση προβλημάτων και τη ρύθμιση της συμπεριφοράς, δυσκολίες στην κατανόηση λεπτών κοινωνικών αποχρώσεων.
12. **Εκφοβισμός- κοινωνικός αποκλεισμός, σχολική φοβία και σχολική διαρροή** και η επίδραση στην ακαδημαϊκή ανάπτυξη : παρουσίαση μελετών περίπτωσης μαθητών/τριών που είναι θύματα κοινωνικού αποκλεισμού , σχολικής βίας ή βρίσκονται στη σχολική διαρροή: τρόποι αντιμετώπισης
13. Σύνοψη και ανακεφαλαίωση μαθήματος μέσα από ομάδες εστίασης με τους φοιτητές/τριες (focus groups)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία) Διαλεκτική μέθοδος κατανόησης των διδαγμένων</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προβολή βιντεοσκοπημένων περιστατικών (αξιολόγηση και παρέμβαση) • Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

- Ηλεκτρονική επικοινωνία με τους φοιτητές

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
 Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.
 Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS

Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Διαλέξεις	3 X 13 = 39
Αυτοτελής Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83
Γραπτή εξέταση	3
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
 Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

I. Γραπτή τελική εξέταση (100% του τελικού βαθμού) που περιλαμβάνει:
 - εξακρίβωση της εμπέδωσης γνώσεων
 - κριτική ανασύνθεση πληροφοριών
 - μεταφορά των διδαγμένων σε νέα δεδομένα

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Akbar M, Loomis R, Paul R (2013) The interplay of language on executive functions in children with ASD. *Res Autism Spectr Disord* 7:494–501. <https://doi.org/10.1016/j.rasd.2012.09.001>

Benner, G. J., Nelson, J. R., & Epstein, M. H. (2002). Language Skills of Children with EBD: A Literature Review: A Literature Review. *Journal of Emotional and Behavioral Disorders*, 10(1), 43-56. <https://doi.org/10.1177/106342660201000105>

Bottema-Beutel K (2016) Associations between joint attention and language in autism spectrum disorder and typical development: a systematic review and meta-regression analysis. *Autism Res* 9:1021–1035. <https://doi.org/10.1002/aur.1624>

Brignell A, Morgan AT, Woolfenden S et al (2018) A systematic review and meta-analysis of the prognosis of language outcomes for individuals with autism spectrum disorder. *Autism Dev Lang Impair*. <https://doi.org/10.1177/2396941518767610>

Carruthers, S., Taylor, L., Sadiq, H., & Tripp, G. (2022). The profile of pragmatic language impairments in children with ADHD: A systematic review. *Development and Psychopathology*, 34(5), 1938-1960.

Helland, W. A., Posserud, M. B., Helland, T., Heimann, M., & Lundervold, A. J. (2016). Language impairments in children with ADHD and in children with reading disorder. *Journal of attention disorders*, 20(7), 581-589.

O'KEARNEY, R. I. C. H. A. R. D., & Dadds, M. R. (2005). Language for emotions in adolescents with externalizing and internalizing disorders. *Development and Psychopathology*, 17(2), 529-548.

Samniya, H., Taylor, S., Tatsuki, M. O., & Tripp, G. (2025). The Conversations of Children With ADHD: Structural and Pragmatic Language Use in Children With and Without ADHD. *Journal of Attention Disorders*, 29(10), 864-878. <https://doi.org/10.1177/10870547251345177>

Schaeffer, J., Abd El-Raziq, M., Castroviejo, E., Durrleman, S., & Ferré, S. (2023). Language in autism: domains, profiles and co-occurring conditions. *Journal of Neural Transmission*, 130, 433–457. <https://doi.org/10.1007/s00702-023-02592-y>

